ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «14» ____вересня____ 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «28» вересня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕРЕКЛАД НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Переклад науково-технічного дискурсу
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова (ВК 2.4; блок вибору: «Методика викладання перекладу у вищій школі» / «Переклад науково-технічного дискурсу»)
Кількість кредитів і годин	4 кредити ЄКТС / 120 годин. Лекції: 14 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 86 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	англійська, українська
Вихідний рівень володіння мовою	англійська мова – не нижче B2 (CEFR)
Вид підсумкового контролю	екзамен, двокомпонентний (частина 1 – письмова (тест і письмовий переклад науково-технічного тексту з коментарем); частина 2 – усна (переклад з аркуша та відповідь на теоретичне питання))
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Акімова А.О.
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	Лінгвістика, перекладознавство, психолінгвістика
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	https://orcid.org/0000-0001-7546-2902 ResearcherID: C-5824-2017 Scopus Author ID: 57215595841
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	

Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Переклад науково-технічного дискурсу» належить до вибіркових освітніх компонентів (ВК 2.4) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» (спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») і вивчається у ІІ семестрі (1 курс). Здобувач обирає її з блоку вибору як альтернативу дисципліні «Методика викладання перекладу у вищій школі». Курс спрямований на формування вмінь перекладу наукових і технічних текстів з англійської мови українською та з української англійською: особливості науково-технічного дискурсу, термінологія та термінознавство, граматичні й стилістичні труднощі, жанри (наукова стаття, анотація, патент, інструкція, технічна документація), а також термінологічний менеджмент і використання перекладацьких технологій.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: лінгвістичні, жанрові та технологічні аспекти перекладу науково-технічних текстів.

Мета курсу: сформувати в здобувачів уміння здійснювати якісний переклад науково-технічних текстів різних жанрів із використанням сучасних технологій.

Завдання навчальної дисципліни:

– розкрити особливості науково-технічного дискурсу англійською та українською мовами;

– навчити перекладати терміни, абревіатури та номенклатурні найменування;

– сформувати вміння долати граматичні труднощі перекладу (номінативні ланцюжки, пасив, неособові форми);

– навчити перекладати тексти різних науково-технічних жанрів;

– сформувати навички термінологічного менеджменту;

– навчити використовувати CAT-інструменти та машинний переклад;

– розвинути навички редагування науково-технічних перекладів.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)», «Інформаційні технології у професійній діяльності».

Постреквізити навчальної дисципліни: перекладацька практика, переддипломна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (14 год.), практичні (семінарські) заняття (20 год.) та самостійну роботу (86 год.). Форма підсумкового контролю – екзамен (двокомпонентний).

Методи навчання: лекції (інформаційна, проблемна); перекладацький практикум; аналіз паралельних текстів; робота з термінологічними базами й корпусами; кейс-метод; проєктний метод; постредагування.

Методи оцінювання: письмовий переклад науково-технічних текстів; укладання глосаріїв; перекладацький коментар; усне опитування; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; екзамен.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Мовні особливості науково-технічного дискурсу та їх переклад				
Тема 1.	Науково-технічний дискурс: ознаки, функції, жанри; вимоги до перекладу.	2	2	10
Тема 2.	Термін і термінологія: способи перекладу термінів, абревіатур і номенклатурних найменувань; термінологічні стандарти.	2	3	11
Тема 3.	Граматичні труднощі: номінативні (атрибутивні) ланцюжки, пасив, неособові форми дієслова, модальність.	2	3	11
Тема 4.	Стилістичні та логіко-композиційні особливості; кліше наукового мовлення; хеджування.	2	2	10
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Жанри науково-технічного перекладу та технології				
Тема 5.	Переклад наукових статей, анотацій і тез.	2	3	11

Тема 6.	Переклад технічної документації: інструкції, специфікації, патенти, стандарти.	2	3	11
Тема 7.	Термінологічний менеджмент: глосарії, термінологічні бази, IATE; корпусні методи.	1	2	11
Тема 8.	Технології в науково-технічному перекладі: CAT-інструменти, машинний переклад, постредагування, QA.	1	2	11
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**14**	**20**	**86**

Самостійна робота (86 год.) забезпечує систематичне формування навичок перекладу науково-технічних текстів. Основними видами самостійної роботи є: переклад текстів різних жанрів; укладання глосаріїв; аналіз паралельних текстів; робота з термінологічними базами; постредагування; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт та екзамену.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Аналіз ознак науково-технічного дискурсу в паралельних текстах.	10	Аналітична записка
Тема 2	Укладання двомовного термінологічного глосарію (60 одиниць).	11	Глосарій
Тема 3	Переклад речень із номінативними ланцюжками та пасивом.	11	Письмовий переклад
Тема 4	Переклад фрагмента наукового тексту з коментарем щодо стилістичних трансформацій.	10	Переклад з коментарем
Тема 5	Переклад наукової статті за темою магістерського дослідження (4000 знаків).	11	Письмовий переклад
Тема 6	Переклад технічної інструкції або специфікації.	11	Письмовий переклад
Тема 7	Створення термінологічної бази в CAT-інструменті.	11	Термінологічна база
Тема 8	Постредагування машинного перекладу технічного тексту; оформлення та подання ІНДЗ.	11	Постредагований текст, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – перекладацьке портфоліо науково-технічного перекладу: 1) переклад наукової статті (4000–5000 знаків); 2) переклад технічної документації (3000 знаків); 3) переклад анотації з української англійською; 4) термінологічна база (не менше 100 одиниць); 5) проєкт у CAT-інструменті з QA-звітом; 6) перекладацький коментар.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т.

ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, CAT-інструменти (Trados Studio, MemoQ, Smartcat), термінологічні бази (IATE), системи машинного перекладу.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: письмовий переклад; укладання глосаріїв; перекладацький коментар; постредагування; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, дискусія, презентація, захист завдань); письмовий контроль; тестовий контроль; взаємне рецензування; спостереження; проблемні завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену. До екзамену допускається здобувач, який виконав усі передбачені види робіт і набрав за поточну навчально-пізнавальну діяльність не менше ніж 35 балів. Екзамен є двокомпонентним: частина 1 – письмова (тест і письмовий переклад науково-технічного тексту з коментарем); частина 2 – усна (переклад з аркуша та відповідь на теоретичне питання). Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточний контроль (до 60 балів) і за екзамен (до 40 балів). Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Структура екзаменаційного білета

№	Зміст завдання екзаменаційного білета	Максимальна кількість балів
1	Тест з теорії та практики науково-технічного перекладу (20 завдань) – письмова частина	10
2	Письмовий переклад науково-технічного тексту (1500 знаків) з коментарем до перекладу термінів – письмова частина	15
3	Усна частина: переклад з аркуша фрагмента науково-популярного тексту та відповідь на теоретичне питання	15
	Разом	**40**

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом

Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	15	15	–	30
Модульна контрольна робота	10	10	–	20
Індивідуальне науково-дослідне завдання (перекладацьке портфоліо)	–	–	10	10
Поточний контроль разом	**25**	**25**	**10**	**60**
Екзамен: частина 1 (письмова) – 25 б.; частина 2 (усна) – 15 б.	–	–	–	**40**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 60 балів (30 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 20 – дві модульні контрольні роботи, 10 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Екзамен оцінюється до 40 балів (частина 1 (письмова) – 25 б.; частина 2 (усна) – 15 б.). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається опанованою, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить тестові завдання та практичне завдання (переклад фрагмента науково-технічного тексту з коментарем) у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання письмового перекладу. Оцінюються: точність передавання змісту; правильність і послідовність термінології; відповідність нормам наукового стилю мови перекладу; оформлення.

Критерії оцінювання глосаріїв і коментарів. Оцінюються: обсяг і коректність термінологічних відповідників; наявність джерел і контекстів; обґрунтованість перекладацьких рішень.

Критерії оцінювання екзамену. Частина 1 (письмова, до 25 балів): тест оцінюється за кількістю правильних відповідей (0,5 бала за кожне завдання); практичне завдання (до 15 балів) – за повнотою, точністю й обґрунтованістю виконання. Частина 2 (усна, до 15 балів) – за повнотою, логічністю та аргументованістю відповіді.

Кількість балів	Критерії оцінювання (сумарно за обидві частини екзамену)
40–36	**Відмінний рівень. Тест виконано майже без помилок; практичне завдання виконано повно, точно й обґрунтовано, з коректною фаховою термінологією. Відповідь на теоретичне питання вичерпна, логічна, з доречними прикладами.**
35–28	**Добрий рівень. Тест виконано з незначною кількістю помилок; практичне завдання загалом виконано правильно, з окремими неточностями. Відповідь правильна, але недостатньо розгорнута.**
27–24	**Задовільний рівень. Тест виконано з помилками; практичне завдання виконано частково або з суттєвими помилками. Відповідь фрагментарна, аргументація поверхова.**

23–0	**Незадовільний рівень. Тест виконано менш ніж наполовину; практичне завдання не виконано. Здобувач не володіє базовими поняттями дисципліни.**

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 10 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях і публікацію тез або статей з науково-технічного перекладу здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі переклади, перекладацькі коментарі та аналітичні роботи мають бути виконані самостійно. Подання машинного перекладу без постредагування, опублікованого перекладу іншої особи або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку,

визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, термінологічних баз, корпусів, CAT-інструментів, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як складова сучасної перекладацької технології за умови прозорого декларування такого використання та обов'язкового критичного постредагування результату здобувачем. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і екзамену використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (професійна компетентність і навчання впродовж життя), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (навички для ринку мовних послуг), Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (подолання мовних бар'єрів) та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку» (міжнародна комунікація та співпраця). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; банк завдань для модульних контрольних робіт; добірку навчальних матеріалів і текстів для практичних занять; перелік питань до екзамену та зразок екзаменаційного білета.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Rothwell A., Moorkens J., Fernández-Parra M., Drugan J., Austermuehl F. Translation Tools and Technologies. London ; New York : Routledge, 2023.

2. Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence / ed. by D. Kenny. Berlin : Language Science Press, 2022.

3. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.

4. Bowker L. De-mystifying Translation: Introducing Translation to Non-translators. London ; New York : Routledge, 2023.

5. Ворова Т., Алісеєнко О., Мудренко Г. Theory and Practice of Translation: Reading Collection (Non-Adapted Texts). Теорія і практика перекладу : хрестоматія. Дніпро : Біла К. О., 2023. 64 с.

Додаткова література

1. The Routledge Encyclopedia of Translation Technology / ed. by Chan Sin-wai. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2023.

2. Moorkens J., Way A., Lankford S. Automating Translation. London ; New York : Routledge, 2024.

3. McEnery T., Brezina V. Fundamental Principles of Corpus Linguistics. Cambridge : Cambridge University Press, 2022.

4. Збірник текстів та завдань для самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія та практика професійно-орієнтованого перекладу» / уклад.: М. З. Кузів та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 141 с.

5. Translation Revision and Post-editing: Industry Practices and Cognitive Processes / ed. by M. Koponen, B. Mossop, I. S. Robert, G. Scocchera. London ; New York : Routledge, 2021.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. IATE – Interactive Terminology for Europe. URL: https://iate.europa.eu
3. Cambridge Dictionary. URL: https://dictionary.cambridge.org
4. Trados. URL: https://www.trados.com
5. memoQ. URL: https://www.memoq.com
6. Smartcat. URL: https://www.smartcat.com
7. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Акімова А.О., Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Акімова А.О., Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1